

2023-08-15

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: MSN 2023-00108

KFKS 2023-00549

Remiss – Promemoria om författningsändringar med anledning av EU:s kvicksilverförordning

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna synpunkter över remissen till kommunstyrelsen enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen, daterad den 15 augusti 2023.

Sammanfattning

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat promemorian Författningsändringar med anledning av EU:s kvicksilverförordning till Nacka kommun. Promemorian innehåller förslag på hur Sveriges regelverk ska anpassas efter EU:s kvicksilverförordning. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024. Nacka kommun har fått anstånd till den 10 oktober att svara.

De föreslagna ändringarna innebär en reglering av både införsel och utförsel av kvicksilverhaltiga varor – till skillnad från dagens regelverk som enbart reglerar införsel. Nuvarande undantag behålls för vissa specifika produkter och avfallstyper. Ändringarna innebär dessutom miljöstraffavgifter brister i hantering och rapportering av kvicksilverhaltigt material. Miljöstraffavgifterna hanteras av Naturvårdsverket, förutom den som rör krav på amalgamavskiljare (tandläkare) där kommunen är tillsynsmyndighet. Tillsynen enligt miljöbalken ligger i övrigt kvar på samma myndighetsnivå som idag.

De föreslagna förändringarna påverkar kommunen i liten utsträckning. Restriktionerna och tydligheten i tillsynsansvaret är dock viktig för att minska spridningen av kvicksilver i miljön.

Ärendet

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat promemorian Författningsändringar med anledning av EU:s kvicksilverförordning till Nacka kommun. Promemorian innehåller förslag på hur Sveriges regelverk ska anpassas efter EU:s kvicksilverförordning. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024. Nacka kommun har fått anstånd till den 10 oktober att svara.

De föreslagna ändringarna innebär en reglering av både införsel och utförsel av kvicksilverhaltiga varor – till skillnad från dagens regelverk som enbart reglerar införsel. Nuvarande undantag behålls, vilket innebär att förbudet inte gäller naturligt kvicksilver i kol eller malm, batterier, förpackningar, motorfordon och släp, vissa medicinska produkter, viss utförsel av dentalt amalgam, reparations- och kalibreringsutrustning, militär utrustning för övning, insats eller reparation, avfall som ska återvinnas utomlands, samt elektrisk utrustning, kablar och reservdelar (som regleras av annan förordning). Ändringarna innebär dessutom miljöskaktionsavgifter brister i hantering och rapportering av kvicksilverhaltigt material. Miljöskaktionsavgifterna för rapportering av kvicksilveravfall från kloralkaliindustri, rening av naturgas eller brytning och smältning av metaller, samt rapportering av tillfällig lagring eller ombearbetning av kvicksilver, handläggs av Naturvårdsverket. Miljöskaktionsavgiften som rör krav på amalgamavskiljare hos tandläkare beslutas av kommunen, som är tillsynsmyndighet för tandläkare. Ändringarna innebär även att det tillsynsvägledande ansvaret förtydligas, med tyngd på Naturvårdsverket.

De föreslagna förändringarna påverkar framförallt de tillsynsvägledande myndigheterna samt Länsstyrelserna, som har tillsyn över större miljöfarliga verksamheter som hanterar kvicksilver. Kommuner berörs i den mån de har tillsyn över verksamheter som hanterar kvicksilver. I Nacka innebär det framförallt att miljöenheten förväntas kontrollera att tandläkare har amalgamavskiljare, samt besluta om miljöskaktionsavgift om sådan saknas. I viss utsträckning kan det även påverka Nacka Vatten och Avfall, i den mån kvicksilverhaltigt avfall samlas in och behöver rapporteras till Naturvårdsverket.

Miljöenheten bedömer att de föreslagna förändringarna påverkar kommunen i liten utsträckning. Förändringarna är små jämfört med dagens regelverk, men restriktionerna och tydligheten i tillsynsansvaret är viktig för att minska spridningen av kvicksilver i miljön.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte ha några ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Konsekvenser för barn

Den föreslagna ändringen innebär inte stora förändringar jämfört med idag. Minskad spridning av kvicksilver gynnar dock det allmänna intresset av hälsoskydd, där barn är särskilt känsliga för exponering för kvicksilver.

Bilagor

1. Miljö- och stadsbyggnadsnämndens synpunkter till Kommunstyrelsen.
2. Promemoria - Författningsändringar med anledning av EU:s kvicksilverförordning

Charlotte Persson
Miljöchef (tf)
Miljöenheten

Tore Liljeqvist
Gruppchef, miljö- och hälsoskydd
Miljöenheten